

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Комисия по образованието и науката

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	653 - 09 - 10
Дата	23 / 03 2016 г.

16⁵⁶

Относно: Общ законопроект за изменение и допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България, изготвен на основание чл. 78, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание въз основа на приетите на 09 март 2016 г. на първо гласуване законопроекти за изменение и допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България:

- № 454-01-67, внесен от Светла Маринова Бъчварова - Пиралкова и група народни представители на 18.12.2014 г.
- № 454-01-68, внесен от Станислав Тодоров Станилов на 19.12.2014 г.
- № 454-01-70, внесен от Борислав Любенов Великов и група народни представители на 19.12.2014 г.
- № 554-01-44, внесен от Лютви Ахмед Местан, Мустафа Сали Карадайъ и Алиосман Ибраим Имамов на 06.03.2015 г.
- № 502-01-36, внесен от Министерския съвет на 12.05.2015 г.;
- № 554-01-121, внесен от Милен Василев Михов и група народни представители на 24.06.2015 г.

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България

(Обн., ДВ, бр. 38 от 2010 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 81 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2010 г. и бр. 68 от 2013 г.)

§ 1. В чл. 1, ал. 2, т. 3 накрая се добавят думите „чрез въвеждане на единни държавни изисквания и контрол върху тяхното спазване”

§ 2. Създава се чл. 2а:

„Чл. 2а. (1) Националният център за информация и документация към министъра на образованието и науката поддържа регистър като електронна база данни за лицата, придобили научна степен във висше училище или научна организация в Република България, за защитените дисертационни трудове и за хабилитираните лица в Република България.

(2) В регистъра се вписват и лицата с придобити научни степени в чужбина, които са признати от висшите училища или от научните организации в Република България при условията и по реда на този закон.

(3) Висшите училища и научните организации изпращат в Националния център за информация и документация по един екземпляр от

защитените дисертационни трудове и авторефератите към тях на хартиен и електронен носител, информация за издадените дипломи за придобита образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“, както и за избраните на академични длъжности лица в срок до 14 дни след датата на издаването на дипломата, съответно датата на избора.

(4) За всяко лице, вписано в регистъра по ал. 1, се създава електронен профил, в който се посочват:

1. обстоятелства, свързани с индивидуалните наукометрични показатели, които отразяват научните постижения на лицето, и/или показателите, които отразяват постиженията му в художествено-творческата или спортната дейност;

2. обстоятелства, свързани с индивидуалните показатели, които отразяват академични постижения в преподавателската дейност;

3. промяната в заеманата академична длъжност;

4. освобождаването от академична длъжност и основанията за това;

5. други обстоятелства, които отразяват научните и академичните постижения на лицето и/или постиженията му в художественотворческата или спортната дейност.

(5) Информацията в регистъра е публична при спазване на Закона за защита на личните данни.

(6) Обстоятелствата по ал. 4 се вписват в регистъра по заявление на висшите училища, научните организации или на самите лица. Заявителят декларира верността на заявените за вписване обстоятелства, които не се удостоверяват с официален документ.

(7) Изпълнителният директор на Националния център за информация и документация отказва вписване в регистъра, когато се установи, че:

1. заявените за вписване обстоятелства са неистински;

2. приложените официални документи не са издадени в установената от закона форма.

(8) Отказът по ал. 7 може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Реквизитите, условията и редът за водене на регистъра по ал. 1 се определят с наредба на министъра на образованието и науката.“

§ 3. Създава се чл. 2б:

„Чл. 2б. (1) Кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ трябва да отговорят на минималните национални изисквания към научната, преподавателската и/или художественотворческата или спортната им дейност.

(2) Минималните национални изисквания се определят като минимални числови стойности на обективно измерими:

1. наукометрични показатели, които отразяват научните постижения и техния отзвук в научната литература, и/или показатели, които отразяват измерими постижения в художественотворческата или спортната дейност, като: брой авторски монографии, брой статии в реферирани и индексирани списания,

брой глави в книги, брой студии и/или обзори, брой цитати в реферирани и индексирани списания от други автори на статиите на кандидата, брой подадени заявки за международни патенти, брой подадени заявки за национални патенти, брой издадени международни и национални патенти, брой изнесени доклади на научни конференции (включително пленарни и поканени), получени отличия и награди във връзка с научните, художествено-творческите или спортните постижения на кандидата, брой участия в научни и/или организационни комитети на международни конференции, участия като редактор или като член на редакторския колектив в реферирани списания, брой ръководени проекти от кандидата в областта на съответната научна, художествено-творческа или спортна дейност, размер на финансовите средства на ръководени научни проекти, брой авторски изложби, брой авторски филми; брой излъчени авторски радио- и/или телевизионни предавания, брой изнесени авторски концерти, брой написани партитури и други подобни постижения, съотносими към съответната научна област и/или професионално направление;

2. показатели, които отразяват измерими академични постижения в преподавателската дейност, като брой защитили докторанти, брой въведени нови лекционни курсове, брой разработени нови серии от упражнения за лекционни курсове, брой издадени учебници в чужбина, брой издадени учебници и/или учебни пособия в Република България, включително публикуван електронен учебник, ръководство на магистърски и/или бакалавърски програми и други подобни академични постижения в преподавателската дейност, съотносими към съответната научна област и/или професионално направление.

(3) Минималните национални изисквания по ал. 2 се определят в правилника за прилагане на закона по научни области и направления за всяка научна степен и академична длъжност.

(4) Отговаря на минималните национални изисквания кандидат, който е събрал минималния брой точки за съответната научна област или направление на базата на индивидуалните му постижения по група показатели измежду показателите по ал. 2. Минималният брой точки, групата показатели и редът за изчисляване на числовата стойност за кандидата се определят в правилника за прилагане на закона за всяка научна област или направление.

(5) При спазване на този закон и на правилника за неговото прилагане висшите училища и научните организации могат да определят в правилниците си допълнителни изисквания към кандидатите за заемане на академичните длъжности.“

§ 4. В чл. 3 се създава ал. 3:

„(3) Оценяване на дисертационен труд и на кандидатите за академични длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва само за лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5.“

§ 5. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. (вариант 1) В ал. 1 думата „Оценяването“ се заменя с „Оценката за съответствие с минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно с изискванията по чл. 2б, ал. 5, както и оценяването“;

(вариант 2) Алинея 1 се изменя така:

„(1) Оценяването на дисертационен труд и на кандидатите за академични длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва от научна комисия, което се утвърждава за всяка конкретна процедура със заповед на ректора на висшето училище или на ръководителя на научната организация.“

(вариант 3) Алинея 1 се изменя така:

„(1) Оценяването на дисертационен труд и на кандидатите за академични длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" се извършва от научно жури.“

2. (вариант 1) Алинея 2 се отменя,

(вариант 2) Алинея 2 се изменя така:

„(2) Ректорът, съответно ръководителят на научната организация, определя със заповед състава на научното жури, формиран по реда на ал. 3-10.“

3. (вариант 1) В ал. 3 изречение първо се изменя така: „За членове на научното жури се избират лица, хабилитирани в български висши училища или научни организации, с постижения в съответната научна област, а по възможност – и в съответното направление и специалност, включени в регистъра по чл. 2а, и/или учени от чуждестранни висши училища или научни организации с постижения в съответната научна област, а при възможност - и в съответното направление и специалност.“; а в изречение четвърто думата „един“ се заменя с „по един външен и един вътрешен“.

(вариант 2) Алинея 3 се изменя така:

„(2) Членовете на научната комисия се избират със жребий от Национална листа на комисииите по научни области, а при възможност и по професионални направления. При интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на комисията трябва да бъде от друга научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд има отношение. Изборът се осъществява от две обособени групи - на външни и на вътрешни членове за съответното висше училище или научна организация. При избор на научна комисия се определя и по един резервен член за всяка от двете обособени групи.“

(вариант 3) Алинея 3 се изменя така:

„(3) За членове на научното жури се избират български граждани - хабилитирани лица, вписани в Националната листа на научните журита и/или утвърдени чуждестранни учени в съответната научна област, а при възможност - и в съответното направление и специалност. Чуждестранните членове могат да бъдат най-много двама при седемчленно жури и един при петчленно жури. При интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд има отношение.“

Изборът се осъществява от две обособени групи - на външни и на вътрешни членове за съответното висше училище или научна организация. При избор на научно жури се определят и двама резервни членове - по един от двете групи.”

4. Създава се нова ал. 4:

(вариант 1) „(4) Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2.“

(вариант 2) „(4) Националната листа включва български граждани - хабилитирани лица, и/или утвърдени чуждестранни учени по предложение на висшите училища или научните организации. Министърът на образованието и науката може да предложи в Правилника за приложение на закона допълнителни условия за подбор на членовете на Националната листа, въз основа на критерии за класиране на учените по научни области.”

5. *(вариант 1)* Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така:

„(5) За членове на научното жури по ал. 1 не могат да бъдат избирани лица:

1. които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност, както и лица, които имат частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на работата им като членове на журито;

2. за които е доказано по установения ред плагиатство в научните трудове;

3. които са освободени от академична длъжност по чл. 35, ал. 1, т. 2.“

(вариант 2) В ал. 4 думите „научното жури” се заменят с „научната комисия” и думата „журито” се заменя с „комисията”,

6. Създава се нова ал. 6:

„(6) Обстоятелствата по ал. 5 в процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се установяват с декларация от всеки член на научното жури.“

7. *(вариант 1)* Досегашната ал. 5 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) На своето първо заседание научното жури по ал. 1:

1. избира един от членовете си за председател;

2. взема решение за допускане на кандидатите до оценяване;

3. определя от състава си рецензенти за допуснатите кандидати.“

(вариант 2) В ал. 5 думите „научното жури” се заменят с „научната комисия”,

(вариант 3) Алинея 5 се изменя така:

„(5) В 14-дневен срок след подаването от страна на докторант на заявление за публична защита на дисертация съответното висше училище или научна организация уведомява НАОА за необходимостта да бъде определено научно жури. В същия срок след положително решение за допускане до участие в конкурс за заемане на академична длъжност съответното висше училище или научна организация уведомява НАОА за необходимостта да бъде определено научно жури.”

8. (вариант 1) Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея накрая се добавя „и се оформят в протокол“.

(вариант 2) В ал. 6 думата „журито“ се заменя с „комисията“.

(вариант 3) В ал. 6 се създава изречение второ: „В 14-дневен срок след получаването на информацията по ал. 5, НАОА публикува на своята електронна страница обявление за набиране членове на научно жури измежду включените в Националната листа.“

9. (вариант 1) Досегашната ал. 7 стават ал. 9.

(вариант 2) В ал. 7 думата „журито“ се заменя с „комисията“ и се създава изречение второ: „Отказът от участие в заседание и отказът от полагане на подпис на член на журито се установява по общия ред и не е основание за задържане на процедурата“.

10. Създава се ал.10:

„(10) Комисията задължително се произнася при получаване на сигнал за плагиатство. При постъпил сигнал за плагиатство, процедура, на която е даден ход не може да бъде прекратена, поради оттегляне на документите на кандидата.“

11. Създава се ал.11:

„(11) В 14-дневен срок след публикуване на обявата по ал. 6 желаещите да участват в конкретната процедура като членове на научното жури се регистрират на платформата на Националната листа.“

12. Създава се ал. 12:

„(12) В едномесечен срок след приключване на регистрацията Постоянната комисия по развитието на академичния състав към НАОА разглежда постъпилите заявки и определя чрез жребий списъчен състав на външни кандидати за участие в научното жури. Списъкът на кандидатите за външни членове включва двойно повече лица от изискуемото за съответната процедура.“

13. Създава се ал. 13:

„(13) В едноседмичен срок след решението по ал. 8 списъкът на кандидатите за външни членове и списъкът на всички одобрени, заявили желание да участват в процедурата в качеството на вътрешни членове, се изпращат в съответното висше училище или научна организация.“

14. Създава се ал. 14:

„(14) В едномесечен срок след получаването на информацията по ал. 9 висшето училище или научната организация определя окончателния състав на научното жури в съответствие с разпоредбите на своите правилници.“

15. Създава се ал.15:

„(15) Рецензиите и становищата, резюмета на рецензираните публикации и авторефератите се публикуват на открит достъп на интернет страницата на висшето училище или научната организация на български език и на един от езиците, които традиционно се ползват в съответното научно направление. Откритият достъп на публикациите се запазва най-малко пет години след приключване на процедурата.“

§ 6. В чл. 6, ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „което отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2“.

§ 7. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашния текст става ал. 1 и в него:

а) думите „научното жури“ се заменят с „научната комисия“,

б) след думите „пет хабилитирани лица“ се добавя „определени от Националната листа по чл.4, ал.2“

2. Създава се ал. 2:

„(2) До защита на дисертационен труд се допускат лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2.“

§ 8. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал.1 думата „жури“ се заменя с „комисията“,

2. В ал. 2 думата „жури“ се заменя с „комисията“ и накрая се добавя „по реда на чл.4, ал.7“

§ 9. В чл. 11 се правят следните изменения:

1. В ал.1 думата „жури“ се заменя с „комисията“,

2. В ал. 2 думата „жури“ се заменя с „комисията“.

§ 10. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „което отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2“.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) До защита на дисертационен труд се допускат лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2.“

3. Досегашните ал. 3-5 стават съответно ал. 4-6.

§ 11. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал.1:

а) в изречение първо думата „жури“ се заменя с „комисия“ и след думите „седем хабилитирани лица“ се добавя „определени от Националната листа по чл.4, ал.2 при условията и по реда на чл. 9;

б) в изречение второ думите „научното жури“ се заменят с „научната комисия“.

2. В ал.2, изречение първо думата „жури“ се заменя с „комисията“.

3. В ал.3 думата „жури“ се заменя с „комисията“.

§12. В чл. 14а, ал. 1 се изменя така:

„(1) Лицата, придобили научна степен „доктор на науките“, ползват предимство при заемане на академичните длъжности по този закон.“

§ 13. В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изречение второ след думите „академичните длъжности“ се добавя „главен асистент“ и се поставя запетая.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Преминаването от академична длъжност на същата или на съответна академична длъжност в друго висше училище или научна организация може да се извършва и без конкурс и избор по решение на приемащото висше училище или научна организация и при условия и по ред, определени с правилниците им. По същия ред може да се осъществи преминаване и от чуждестранно висше училище или научна организация, които са признати и акредитирани от съответните за чуждата страна държавни органи.“

§14. В раздел I на глава трета се създават чл. 16а и 16б:

„Чл. 16а. Академичните длъжности са валидни на територията на цялата страна“.

Чл. 16б. (1) Заемането на съответната академична длъжност се доказва чрез удостоверение, издадено от съответното висше училище или научна организация по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката, което се изпраща в тридневен срок на Министерството на образованието и науката за регистриране.

(2) Удостоверението по ал. 1 се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.“

§ 15. В чл. 18, ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „което отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5“.

§ 16. В чл. 19 се създава т. 7:

„7. справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5, към която се прилагат необходимите доказателства.“

§ 17. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в изречение първо думите „петчленно научно жури“ се заменят с думите „научна комисия от пет члена, определени от Националната листа по чл.4, ал.2“;

б) в изречение второ думата „двама“ се заменя с „трима“.

2. (вариант 1) Алинея 2 се отменя.

(вариант 2) В ал.2 думата „журието“ се заменя с думата „комисията“.

§ 18. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „законовите изисквания“ се поставя запетая, добавя се „включително на минималните национални изискванията по чл. 2б, ал. 2“ и се поставя запетая.

2. В ал.2 думата „журито“ се заменя с думата „комисията“,

3. Алинея 3 се отменя.

§ 19. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал.1 думата „журито“ се заменя с „комисията“.

2. В ал.2 думата „журито“ се заменя с „комисията“.

3. В ал.3 думата „журито“ се заменя с „комисията“, а накрая се добавя „въз основа на изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и на изискванията на висшето училище или научната организация“.

§ 20. В чл. 23, ал. 1 след думата „избора“ се добавя „с тайно гласуване“ и думата „журито“ се заменя с „комисията“.

§ 21. В чл. 24, ал. 1 се създава т. 4:

„4. да отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5.“

§ 22. В чл. 25, в изречение първо думите „седемчленно научно жури“ се заменят с „научната комисия, която включва седем хабилитирани лица от Националната листа по чл.4, ал.2“, а в изречение второ думата „трима“ се заменят с „четирима“ и думата „журито“ се заменя „комисията“.

§ 23. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Кандидатите представят справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5, и справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства.“

2. Създава се нова ал. 2:

(2) До оценяване се допускат лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея:

(вариант 1) изречение първо се изменя така: „В 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документи научното жури взема решение за допускане на кандидатите до оценяване и определя за допуснатите кандидати, двама рецензенти, от които поне единият е професор.“

(вариант 2) В изречение първо думите „научното жури“ се заменят с „научната комисия“, а в изречение второ думата „журито“ се заменя „комисията“.

§ 24. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) думите „научното жури“ се заменят с „научната комисия“ и думата „журито“ се заменя с „комисията“,

б) създава се изречение второ: „Материалите се публикуват по реда на чл.4, ал.7“.

2. В ал.2 думите „научното жури“ се заменят с „научната комисия“,

3. В ал. 3:

а) думите „научното жури“ се заменят с „научната комисия“,

б) създава се изречение второ: „В началото на заключителното заседание, кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема и отговарят на въпроси на членовете на комисията“.

в) думите „изпълнението на условията по чл. 24, ал. 1“ се заменят с „постиженията по чл. 26, ал. 1“.

4. В ал. 4:

а) в текста преди т.1 думите „по чл. 24, ал. 1“ се заменят с „по чл. 26, ал. 1 и думите „научното жури“ се заменят с „научната комисия“,

б) в т. 1:

аа) в буква „а“ тирето и думите „разработване на лекционни курсове“ се заличават;

бб) буква „б“ се отменя.

в) в т. 2:

аа) в буква „а“ думите „участия с доклади на международни и национални научни форуми“ се заличават;

бб) буква „б“ се отменя;

вв) буква „г“ се отменя.

г) в т. 3:

аа) в текста преди буква „а“ след думата „художественотворческата“ се добавя „или спортната“;

бб) буква „а“ се изменя така:

„а) участие в проекти; членство в творческа или спортна организация;“

вв) в буква „б“ след думата „изкуството“ се добавя „или спортни постижения“.

§ 25. В чл. 27а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал.1, изречение първо думата „журито“ се заменя с „комисията“, а в изречение второ думите „научното жури“ се заменят с „научната комисия“,

2. В ал.2:

а) изречение първо след думата „съвет“ се добавя: „с тайно гласуване“, а думите „научното жури“ се заменят с „научната комисия“;

б) в изречение второ след думата „провежда“ се добавя „с тайно гласуване“.

3. Създава се ал. 3:

„(3) Факултетният, съответно научният съвет може с мотивирано решение да отхвърли направеното от научната комисия предложение.”

4. Създава се ал. 4:

„(4) Факултетният, съответно научният съвет може да се произнася по процедури за професор и доктор на науките, само ако поне една трета от състава на съвета е от професори, съответно доктори на науките.”

§ 26. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 5:

„5. да отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Кандидатите представят справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5, и справка на оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства.“

3. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

§ 27. В чл. 29а, изречение първо думите „научното жури” се заменят с „научната комисия” и думата „трима“ се заменя с „четирима“.

§ 28. В чл. 29б се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) До оценяване се допускат лицата, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5.“

2. Досегашната ал. 1 става ал. 2 и в нея:

а) думите „изпълнението на условията по чл. 29“ се заменят с „постиженията по чл. 29, ал. 3“;

б) думите „научното жури” се заменят с „научната комисия”.

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея:

а) в текста преди т.1 думите „чл. 29“ се заменят с „чл. 29, ал. 3“, а думите „научното жури” се заменят с „научната комисия”;

б) в т. 1:

аа) в буква „а“ думите „разработване на лекционни курсове“ се заличават;

бб) буква „б“ се отменя;

в) в т. 2:

аа) в буква „а“ думите „ръководство на научноизследователски проекти“ и думите „участия с доклади в международни и национални научни форуми“ се заличават;

бб) буква „в“ се отменя.

г) в т. 3:

аа) в текста преди буква „а” след думата „художественотворческата“ се добавя „или спортната“;

бб) в буква „а“ след думите „художественотворчески“ се добавя „или спортни“, а след думата „творчески“ се добавя „или спортни“.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§29. В чл. 30 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Ректорът на висшето училище, съответно ръководителят на научната организация осъществява контрол върху откритите и неприключили процедури за придобиване на научна степен, както и за заемане на академични длъжности.“

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Ректорът или съответният ръководител назначава проверка и се произнася в 14-дневен срок от получаване на сигнала.“

§30. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се отменя.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) В случай на констатирано нарушение ректорът или съответният ръководител има право да спре процедурата. В заповедта за спиране се определя срок за отстраняване на нарушението и се определят конкретните лица, отговорни за това.“

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Отговорните лица са длъжни да отстранят констатираните нарушения и да представят доказателства за това в срока по ал. 2.“

4. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се възобновяват със заповед на ректора или съответния ръководител, ако нарушенията са отстранени.“

5. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Засегнатите от действията или бездействията на ректора или съответния ръководител лица имат право да ги обжалват пред АС на НАОА. Неизпълнението на окончателното решение на АС на НАОА се взема предвид при институционалната акредитация на съответното висше училище или при акредитирането на докторски програми при научните организации.“

§ 31. Създават се членове 31а, 31б, 31в, 31 г и 31д:

„Чл. 31а. Приключилите процедури за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност могат да се обжалват при допуснати съществени нарушения пред Националната агенция за академична апелация (НААА). Съществени са тези нарушения, чието действие би повлияло на крайния резултат.

Чл. 31б. (1) Националната агенция за академична апелация е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище в София.

(2) Националната агенция за академична апелация осъществява дейността си в съответствие с този закон и по правилник, утвърден от Министерския съвет.

(3) Националната агенция за академична апелация:

1. Поддържа Националната листа по чл.4, ал.2

2. Провежда избора на научни комисии по чл.4, ал.2

3. Произнася се по жалби за нарушения на процедурите по този закон и по сигналите за плагиатство.

(4) Председателят на НААА представлява агенцията и ръководи дейността ѝ.

(5) Работата на НААА се подпомага от секретариат, който администрира и Националната листа по чл.2.

Чл. 31в. (1)Националната агенция за академична апелация се състои от четирима членове и председател, назначавани за срок от пет години от министър-председателя по предложение на висшите училища и научните организации. Трима са представители на природните и техническите науки и двама - на хуманитарните и обществените науки. Всички те са хабилитирани лица, включени в националната листа, притежаващи научна степен доктор на науките и най-малко 10 годишен стаж по специалността

(2) Лицата по ал. 1 не могат да бъдат назначавани за повече от един мандат.

(3) Положението на председател и на член на Националната агенция за академична апелация е несъвместимо със заемане на длъжностите ректор, заместник-ректор, декан и/или директор на филиал във висше училище, съответно председател, заместник-председател и директор на институт на Българската академия на науките и на Селскостопанската академия.

(4) Мандатът на председателя или член на Националната агенция за академична апелация се прекратява предсрочно при:

1. освобождаване на лицето от длъжност в случаите на:

а) постъпване на негово писмено заявление;

б) системно неизпълнение на задълженията;

в) фактическа невъзможност да изпълнява длъжността, продължила повече от 6 месеца;

г) несъвместимост с длъжностите и изискванията по ал.3;

2. влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси;

3. смърт на лицето.

(5) Решението за освобождаване на председател или на член на Националната агенция за академична апелация по ал. 4, т. 1, букви "б" и "в" се взема с мнозинство от списъчния състав на Националната агенция за академична апелация и се предлага на министър-председателя.

(6) При предсрочно прекратяване на мандата на лицата по ал. 5 в срок до един месец от освобождаването от длъжност или от деня на смъртта се извършва попълване на Националната агенция за академична апелация до края на съответния мандат.

(7) Членовете на изпълнителния съвет получават възнаграждение, равно на три минимални месечни работни заплати за страната. Те имат право на възнаграждение само за месеците, през които са участвали в заседания.

Чл. 31г. (1) Производството пред НААА започва по жалба на засегнатата страна, подадена чрез висшето училище или научната организация в 14-дневен срок от уведомяването на агенцията.

(2) Право да подадат жалба имат и други заинтересовани страни, които не участват в процедурата със самостоятелни права относно нейния предмет. Такива са носителите на научна степен от същата научна област в цялата страна и всички други хабилизирани лица от висшето училище или научна организация, където е проведена оспорваната процедура. Жалбата се подава в 14-дневен срок от узнаването, но не по-късно от един месец след приключване на процедурата.

(3) В изключителни случаи при нарушаване на обществен интерес, включително, когато въз основа на плагиатство е придобита научна степен или е заета академична длъжност, жалба може да подаде министърът на образованието и науката, председателят на Националната агенция за оценяване и акредитация или лицата по ал.2, независимо от срока за приключване на процедурата.

(4) Ректорът на висшето училище, съответно ръководителят на научната организация може сам да отмени постановеното решение, след като получи становище по жалбата от факултетния, съответно научния съвет. В противен случай той изпраща жалбата и цялата документация със свое становище до НААА в 14-дневен срок от жалбата с препис и до Министерството на образованието и науката.

Чл. 31д. (1) В едномесечен срок от получаване на документите по чл. 35 НААА организира избор на трима арбитри. Арбитри се избират от Националната листа по чл. 4, ал. 2. Задължително условие е те да не са участвали в съответната процедура в друго качество.

(2) Арбитрите провеждат първо заседание в 14-дневен срок след избора им, на което се разглеждат жалбата, приложената документация, становището на висшето училище или научната организация и становището на Министерството на образованието и науката.

(3) Второ заседание се провежда по изключение при заявени искания за нови писмени доказателства, които по уважителни причини не са могли да се представят на първото заседание. Срокът за провеждане на второто заседание е до 14 дни след първото заседание.

(4) В 14-дневен срок след съответното заседание се насрочва заключително заседание, на което се провежда гласуването, съобщават се мотивите на отделните арбитри и се обявява решението. Решението се приема с обикновено мнозинство.

(5) С решението на арбитрите може да се потвърди решението на висшето училище или научната организация или то да се отмени, като се изпрати за нова процедура от друг състав на научната комисия. Решението на арбитрите подлежи на утвърждение от НААА

(6) За неуредените въпроси относно апелационната процедура, включително административно-техническата организация се прилага правилникът на НААА.

(7) Повторното решение на висшите училища и научни организации, което отхвърля решението на НААА е достатъчно самостоятелно условие за отнемане на акредитацията на висшето училище или за закриване на научната организация.”

§ 32. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) Административен контрол върху приключилите процедури осъществява НАОА. Контролът се провежда по ред и при условия, утвърдени от АС на НАОА чрез проверки по собствена инициатива или по сигнал на заинтересована страна. Резултатите от контрола се взимат предвид при институционалната акредитация на съответното висше училище или при акредитирането на докторски програми при научните организации.”

2. Досегашната ал.1 става ал.2 и се изменя така:

(*вариант 1*) „(2) Всички актове на органите на висшето училище, на научната организация или НАОА във връзка с придобиването на научна степен или за заемането на академичните длъжности по този закон могат да се обжалват пред съда при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.”

(*вариант 2*) В ал.1, след думите „този закон” се добавя, „както и актовете на Националната агенция за академична апелация”.

3. Досегашната ал.2 става ал.3.

§ 33. В Чл. 35 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 1 се изменя така:

(*вариант 1*) „1. когато бъде доказано по установения ред плагиатство в научните трудове, въз основа на които е придобита научна степен или е зета академична длъжност;“

(*вариант 2*)1 „когато бъде установено, че е придобило научна степен или е зело академична длъжност, въз основа на плагиатство”.

2. Алинея 3 се изменя така:

(3) Отнемането на научна степен и освобождаването от длъжност се извършва от ректора на висшето училище по реда на Закона за висшето образование, съответно от ръководителя на научната организация.

§ 34. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В §1 се създават т. 7-16:

„7. (*вариант 1*) „Плагиатство“ е представяне за собствено и/или използване под свое име или под псевдоним на чуждо произведение на науката, литературата или изкуството или на значителна част от такова произведение.

7. (*вариант 1*) Плагиатство” е представяне на трудове, които изцяло или частично са написани или създадени от друго, за собствени произведения.

8. „Единните държавни изисквания” включват единните правила за провеждане на процедурите по този закон, редът за контрол върху тях и минималните национални наукометрични показатели по професионални направления за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности”.

9. „Реферирани и индексирани списания“ са: списания, в които статиите се публикуват след анонимно рецензиране и които са реферирани и индексирани в международни бази данни, като например: SCOPUS (Elsevier), Web of Science (Thomson Reuters), Harzing’s Publish or Perish (Google Scholar) и др.

10. „Монография” е публикувано научно издание, което съдържа пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. Монографията е научен труд, който има научен редактор и/или научни рецензенти и е в обем, не по-малък от 100 стандартни страници (1800 знака на страница), и притежава ISBN. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове.

11. „Глава от книга” е обособено подразделение от основния текст на научен труд, който има научен редактор и/или научни рецензенти, и в което се разглежда отделен проблем (въпрос) от общата тема, дефиниран в заглавието или означен с номер, публикуван в непериодично научно издание, което притежава съответно ISSN или ISBN. Тя може да бъде от един или от няколко автори.

12. „Студия“ е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се разглеждат определени аспекти от проблеми и въпроси, има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 20 до 99 стандартни страници (1800 знака на страница).

13. „Обзор“ е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се прави критичен преглед на публикуваната литература по определен научен проблем, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 10 до 99 стандартни страници (1800 знака на страница).

14. „Хабилитирани лица“ са:

а) лицата, които заемат или са заемали академичните длъжности „доцент“ или „професор“;

б) лицата, придобили научна степен „доктор на науките“;

в) лицата, придобили научно звание „доцент“, съответно „старши научен сътрудник II степен” или „професор“, съответно „старши научен сътрудник I степен” по смисъла на отменения Закон за научните степени и научните звания.“

15. „Факултетен съвет” е органът по чл. 26, ал. 2 от Закона за висшето образование.

16. „Научен съвет” е органът по чл. 34, т. 2 от Устава на Българската академия на науките или съответстващ му орган в друга научна организация.”

2. Параграф 3 се отменя.

3. В § 4 се създава ал. 3:

„(3) Материалите от проведените процедури за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се публикуват на интернет страницата на висшето училище или научната организация и са публично достъпни най-малко 2 години след приключване на съответната процедура.“

4. Създават се § 4а, 4б, 4в и § 4 г:

„§ 4а. (1) Минималните национални наукометрични показатели по професионални направления за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности се издават от министъра на образованието и науката.

(2) Със свой вътрешен акт, висшите училища и научните организации могат да приемат и по-високи показатели от издадените по т.1

§ 4б. Военните академии и висшите военни училища прилагат разпоредбите на този закон, доколкото друго не е предвидено в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.“

§ 4в При гласуването по чл. 23, ал. 1 гласуват само хабилитираните членове на факултетния съвет, съответно научния съвет, лицата с научна степен „доктор на науките” и лицата с образователна и научна степен „доктор”.

§ 4г. При гласуването по чл. 27а, ал. 2 гласуват само хабилитираните членове на факултетния съвет, съответно научния съвет и лицата с научна степен „доктор на науките”.

§ 35. В Преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 5:

а) (*вариант 1*) В ал. 5 думите „4 години от влизането в сила на този закон” с заменят с „1 януари 2016 г.”

(*вариант 2*) В ал. 5 думите „до 4 години“ се заменя с „до 6 години“.

б) Създава се ал. 6:

„(6) Сроктът по ал. 5 спира да тече за времето, през което лицата по ал. 4, т. 2 ползват отпуски за бременност, раждане и осиновяване, за отглеждане на малко дете, при смърт или тежко заболяване на родител при условията и по реда, предвидени в чл. 163-165, 167 и 167а от Кодекса на труда.“

в) досегашната ал. 6 става ал. 7.

г) създава се ал. 8:

„(8) Министърът на образованието и науката издава дубликат (заместващ документ) на загубени, повредени или унищожени дипломи за научни степени и свидетелства за научни звания, издадени по реда на чл.34, буква „е” от Закона за научните степени и научните звания, по заявление на заинтересуваното лице”.

2. Създава се § 9б:

„§ 9б. (1) Когато дипломата за научна степен или свидетелството за научно звание, издадени по реда на чл. 34, буква „е“ от отменения Закон за научните степени и научните звания, са изгубени, унищожени, повредени или са станали негодни за употреба, Националният център за информация и документация към министъра на образованието и науката издава удостоверение, което задължително съдържа трите имена на лицето, придобитата от него научна степен или научно звание, датата и номера на дипломата или свидетелството.

(2) Удостоверението по ал. 1 се издава по заявление на лицето и при наличие на документация, от която е видно, че изгубеният, унищоженият, повреденият или станалият негоден за употреба документ е бил издаден.

(3) Удостоверенията по ал. 1 се издават по образец, утвърден от министъра на образованието и науката.

(4) Притежателите на удостоверение по ал. 1 ползват правата на притежателите на диплома за научна степен или свидетелство за научно звание, издадени по реда на чл. 34, буква „е“ от отменения Закон за научните степени и научните звания.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 36. Откритите и неприключили към влизането в сила на този закон процедури за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се довършват при досегашните условия и по досегашния ред.

§ 37. Всички материали по всички приключили процедури, проведени по реда и условията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, се обнародват отново на открит достъп на интернет страницата на съответното висше училище или научна организация.

§ 38. Случаите, за които постъпят сигнали, че лица въз основа на плагиатство са придобили научни степени и научни звания по реда на Закона за научните степени и звания или са придобили научна степен или са заели академична длъжност по реда на Закона за развитие на академичния състав в Република България се разглеждат по този закон.

§ 39. (1) Всички процедури по Закона за развитие на академичния състав в Република България подлежат на проверка за съответствие с минималните национални наукометрични показатели по професионални направления от съответния ректор на висшето училище или ръководител на научна организация.

(2) Участниците в процедурите подават необходимата справка със съответните документи в едномесечен срок от публикуване на показателите по § 22.

(3) Документите се проверява от комисия, определена от съответния факултетен/научен съвет в едномесечен срок след подаването им от участника в процедурата. Една комисия може да разгледа повече от една процедура. Комисията се произнася относно тяхното съответствие в едномесечен срок. В едноседмичен срок след произнасянето на комисията, ректорът на висшето

училище, съответно ръководителят на научната организация издава заповед, с която потвърждава или отменя заповедта за присъждане на научна степен или заемане на академична длъжност.

(4) Ако участник в процедура по ал.1 не подаде документите в срока по ал.2, ректорът на висшето училище/ръководителят на научна организация в едноседмичен срок отменя заповедта за присъждане на научна степен или заемане на академична длъжност.

(5) Документите по ал.2, решението на комисията и заповедта на ректора на висшето училище/ръководителя на научната организация се публикуват на открит достъп на интернет страницата на съответното висше училище или научна организация до една седмица след издаване на заповедта.

(6) Заповедите по ал.3 и по ал.4 могат да се обжалват по реда на чл.35 и чл.37.

§ 40. Отмяната на процедури на основание на § 39, ал.3 и ал.4 не се отразява на приключилите или текущите процедури за институционална и програмна акредитация на висшите училища или научните организации.

§ 41. *(вариант 1)* До влизането в сила на този закон:

1. Министерският съвет изменя и допълва правилника по § 9, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав на Република България.

2. Министърът на образованието и науката издава наредбата по чл. 2а, ал. 9 от Закона за развитието на академичния състав на Република България.

3. Висшите училища и научните организации привеждат своите правилници в съответствие с неговите изисквания и с правилника за неговото прилагане.

(вариант 2) В срок от 3 месеца след влизането в сила на този закон:

1. Министърът на образованието и науката обнародва в „Държавен вестник“ минималните национални наукометрични показатели по професионални направления.

2. Министерският съвет внася необходимите изменения и допълнения в Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, които включват и Класификатор на научните области и научните специалности в Република България.

§ 42. (1) Националният център за информация и документация към министъра на образованието и науката формира регистъра по чл. 2а от Закона за развитието на академичния състав на Република България от електронната база данни за защитените дисертационни трудове и за хабилитираните лица в Република България, която се привежда в съответствие с изискванията на този закон в едногодишен срок от влизането му в сила.

(2) В срока по ал. 1 съответствието с минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 от Закона за развитието на академичния състав на Република България за членовете на научните журита се установява с

декларация от лицата, в която се посочват и индивидуалните числови стойности на наукометричните показатели, отразяващи научните им постижения и/или показателите, отразяващи постиженията им в художественотворческата или спортната дейност, както и показателите, които отразяват академичните постижения в преподавателската дейност.

§ 43. В Закона за висшето образование (Обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г., бр. 28 от 1996 г., бр. 56, 57 и 58 от 1997 г., бр. 60, 66, 111 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 и 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., бр. 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30, 36, 62 и 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13, 43 и 69 от 2008 г., бр. 42, 74 и 99 от 2009 г., бр. 38, 50, 56, 63 и 101 от 2010 г., бр. 61 и 99 от 2011 г., бр. 60 и 102 от 2012 г., бр. 15, 63, 68 и 101 от 2013 г. и бр. 54, 66 и 107 от 2014 г., бр. 56 и 79 от 2015 г., бр.17 от 2016) се правят следните изменения и допълнения:

1 . В чл. 11:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Националната агенция за оценяване и акредитация осъществява дейности по развитието на академичния състав в Република България, възложени ѝ със закон.”

2. Алинеи 3 и 4 стават 4 и 5.

2. В чл.83, ал.4 се създава изречение второ: „Същото решение се приема и ако през акредитационния период има два или повече случая на отхвърляне на решения на Националната агенция за академична апелация”.

3. В чл. 85, ал.1 се създават т. 8-11:

„8. създава, утвърждава и поддържа Национална листа на научните журита;

9. създава и поддържа информационна система за регистриране на желаещите да се включат в научно жури по конкретна процедура;

10. осъществява административен контрол по процедурите за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности.”

4. В чл. 86:

1.Алинея 1 се изменя така:

„(1) Акредитационният съвет се състои от 11 членове - председател и 10 членове - хабилитирани лица от областите на висшето образование, включително заместник-председател по следакредитационно наблюдение и контрол и заместник-председател по развитието на академичния състав. Съставът на членовете включва:

1. шестима представители на висшите училища;

2. един представител на Българската академия на науките и един представител на Селскостопанската академия;

3. двама представители на Министерството на образованието, младежта и науката.

2. В алинея 6 думите „заместник-председателя” се заменят с „заместник-председателите”.

5 . В чл. 87 навсякъде думите „заместник-председателя” се заменят с „заместник-председателите”.

6. В чл. 88, ал. 1 се създава т. 8:

„8. създава Постоянна комисия по развитието на академичния състав.

7. В чл. 88а, ал. 1 се изменя така:

„(1) Постоянните комисии по области на висшето образование и постоянната комисия за следакредитационно наблюдение имат състав от 3 до 7 членове. Постоянната комисия по развитието на академичния състав има състав от 9 членове по области на висшето образование, включително председател. Постоянните комисии се назначават с тригодишен мандат от председателя на Акредитационния съвет.

8. В глава десета се създава член 88г:

„Чл. 88г. (1) Постоянната комисия по развитието на академичния състав:

1. предлага за утвърждаване от Акредитационния съвет състава на Националната листа на научните журита;

2. предлага на ректора на висшето училище или на директора на научната организация персоналният състав на кандидатите за вътрешни членове на научните журита;

3. организира на лотариен принцип определянето на персонални предложения за външните членове на научните журита;

4. прави предложения пред Акредитационния съвет по жалби и сигнали, свързани с процедури за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности;

5. осъществява наблюдение и контрол върху цялостната дейност на висшите училища и научните организации по прилагането на разпоредбите по ЗРАСРБ.”

§ 44. Този закон влиза в сила от 1 май 2016 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА:**

МИЛЕНА ДАМИАНОВА